

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ 49^ο – ΑΡΙΘ. 808

31 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

- Χρονικὸν ἐπισκέψεως τοῦ Παναγιωτάτου εἰς τὴν Αὐστρίαν2
- Ἡμερίδα με θέμα «Ἡ θάλασσα πού μᾶς ἐνώνει»
στό Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινουπόλεως3
- Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης πρὸς τὸν Πάπαν Φραγκίσκον10
- Μνημόσυνον Ἱεραρχῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου10
- Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων Ἰάκωβος11
- Ἡ κηδεία τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων
κυροῦ Ἰακώβου12

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Ὁ Ἀγγλικανὸς Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Η.Π.Α. ἐπεσκέφθη τὰ Ἱεροσόλυμα14
- Τὰ ὀνομαστήρια τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοφίλου14

IN MEMORIAM

- Λόγος ἐξόδιος εἰς τὸν ἀείμνηστον Μητροπολίτην Πριγκηποννήσων
Ἰάκωβον, τὸν ἀπὸ Λαοδικείας,
ποιηθεὶς καὶ ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ Γρηγορίου διακόνου,
Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου
(Ἐν Πριγκήπῳ, τῇ 31ῃ Μαρτίου 2018)20

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

• Χρονικὸν ἐπισκέψεως τοῦ Παναγιωτάτου εἰς τὴν Αὐστρίαν

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς, 25^{ης} Φεβρουαρίου, ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Μ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Βησσαρίωνος, Ἀρχειοφύλακος τῶν Πατριαρχείων, ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς εἰς Βιέννην, προκειμένου ἵνα, κατόπιν ἐπίσημου προσκλήσεως, ὁμιλήσῃ εἰς τὸ διοργανούμενον ὑπὸ τοῦ ἐδρεύοντος ἐν Βιέννῃ Διαθρησκειακοῦ Ἰδρύματος Dialogue Center» Διεθνὲς Συνέδριον, ἐπὶ τοῦ θέματος: «Promoting peaceful coexistence and common citizenship». Τὸν Παναγιώτατον προέπεμψεν ὁ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Ἀνδρέας, ὑπεδέχθη δέ Αὐτόν εἰς τὸν διεθνή ἀερολιμένα τῆς Βιέννης - Schwechat ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αὐστρίας κ. Ἀρσένιος μετὰ κληρικῶν συνεργατῶν αὐτοῦ καὶ ἡ ἐξοχ. Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Χρυσούλα Ἀλιφέρη.

Τὸ πρωὶ τῆς Δευτέρας, 26^{ης} Φεβρουαρίου, ὁ Παναγιώτατος ἐπραγματοποίησε τὴν ἐναρκτήριον ὁμιλίαν τῆς Διασκέψεως, ἀναφερθεὶς εἰς τὸ διαχρονικὸν ἐνδιαφέρον τῆς Πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τὴν προώθησιν τοῦ διαλόγου μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, τῶν θρησκειῶν καὶ τῶν πολιτισμῶν, μὲ στόχον τὴν δημιουργίαν ἐνὸς καλυτέρου κόσμου. Ἐν συνεχείᾳ ἐπραγματοποίησεν ἐθιμοτυπικὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Πρεσβείαν τῆς Τουρκίας καὶ εἶχεν ἐγκάρδιον συνάντησιν μετὰ τοῦ ἐξοχ. Πρέσβεως κ. Mehmet Ferdenaric, συνδεόμενος μετ' αὐτοῦ ἐκ τῆς προϋπηρεσίας του ἐν Γενεύῃ. Τὸ ἑσπέρας παρεκάθησεν εἰς δεῖπνον μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου, ὁμιλητοῦ τῆς ἐπομένης εἰς τὸ Συνέδριον.

Τὴν πρωίαν τῆς Τρίτης, 27^{ης} Φεβρουαρίου, τῇ συνοδείᾳ τῶν Σεβ. Γαλλίας κ. Ἐμμανουήλ καὶ Αὐστρίας κ. Ἀρσενίου καὶ τοῦ ἔλλογιμ. κ. Mihailo Poronic, μετέβη εἰς τὴν Καγκελαρίαν τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Αὐστρίας, ὅπου καὶ εἶχε συνάντησιν μετὰ τοῦ Ἐξοχ. Καγκελαρίου κ. Sebastian Kurz. Τὸ ἀπόγευμα ὁ Παναγιώτατος ἐτέλεσε τὰ θυρανοίξια τοῦ νεοδημητοῦ Παρεκκλησίου πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἐδώρησεν ἱερὰν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου προκατόχου Αὐτοῦ ὡς καὶ ἀργυρᾶν κανδήλαν. Ἐν συνεχείᾳ μετέβη εἰς τὸν πλησιόχωρον Ἰ. Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπου καὶ ἐχοροστάτησε καὶ ὠμίλησε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μ. Ἀποδείπνου ἐν πληθούσῃ Ἐκκλησίᾳ. Ἐπίσης, ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, τῇ παρακλήσει τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, ἀπηύθυνε πνευματικὸν λόγον εἰς τὸ ἐκκλησίασμα. Εἰς τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας ὁ Παναγιώτατος ἀπένευμε τὸ ὀφθίκιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου

εἰς τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτην κ. Παῖσιον Λαρεντζάκην, Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱ. Μ. Αὐστρίας. Μετὰ ταῦτα, εἰς τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐπραγματοποιήθη πανηγυρική ἐόρτιος Σύναξις "ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 50ετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Νόμου ἀναγνωρίσεως ἐν Αὐστρίᾳ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας". Ὡμίλησαν διακεκριμένοι ἐπιστήμονες καὶ εἰδικοί, κατέκλεισε δὲ ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, μὲ τὴν εὐχαριστήριον ὁμιλίαν Αὐτοῦ γερμανιστί. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐορτίου ταύτης συνάξεως ὁ Σεβ. Καρδινάλιος κ. Kurt Koch μετέφερε τοὺς προσωπικοὺς χαριτισμοὺς τῆς Α. Α. τοῦ Πάπα Φραγκίσκου, ὁ ὁποῖος καὶ προσέφερε τὸ ποσὸν τῶν 100.000 εὐρῶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς πρώτης Ὁρθοδόξου Μονῆς ἐν Αὐστρίᾳ. Ἐπηκολούθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ Χώρου Συνάξεων ὑπὸ τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὅπου καὶ ἐγένετο ἐορταστικὴ δεξίωσις καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἅπαντες οἱ παρευρεθέντες ἔλαβον τὴν εὐλογίαν τοῦ Παναγιωτάτου καὶ τοῦ Μακαριωτάτου. Ἡ ἐόρτιος ἡμέρα ἔληξε μὲ τὴν παράθεσιν δείπνου ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Αὐστρίας εἰς τὸ ἐστιατόριον "Τὸ Ἑλληνικόν".

Τὴν Τετάρτην, 28^η Φεβρουαρίου, ὁ Πατριάρχης ἀνεχώρησε δι' ὀλιγοήμερον ἀνάπαυσιν εἰς Salzburg καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Πόλιν τὴν μεσημβρίαν τῆς 5^{ης} Μαρτίου, προὔπαντηθεις ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Δέρκων κ. Ἀποστόλου, Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου κ. Ἀνδρέου.

• Ἡμερίδα μὲ θέμα «Ἡ θάλασσα πού μᾶς ἐνώνει» στό Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινουπόλεως

Ἡ σημασία τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως, τῆς καταλλαγῆς καὶ τῆς συνεννοήσεως, τῆς συνεργασίας καὶ τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ, ἡ ἀνάπτυξις τῆς οἰκολογικῆς συνειδήσεως καὶ ἡ προστασία τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, καθὼς καὶ ἡ ἀποστολή τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὸν σύγχρονο κόσμον, ἀπετέλεσαν κεντρικὰ σημεῖα τῆς κατωτέρω δημοσιευομένης εἰσηγήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, στὴν Ἡμερίδα «Ἡ θάλασσα πού μᾶς ἐνώνει», ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε τὸ Σάββατο, 10^η Μαρτίου, στο Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινουπόλεως.

**Ὁμιλία τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ.κ. Βαρθολομαίου κατά τήν Ἡμερίδα «Ἡ Θάλασσα πού μᾶς ἐνώνει»**

Τιμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, Ἐξοχώτατε κύριε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει, Ἐντιμολογιώτατοι Ἄρχοντες, Ἐλλογιμώτατοι κύριοι Διευθυνταί καί Καθηγηταί, Ἀγαπητά τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Σᾶς καλωσορίζομεν ἐγκαρδίως εἰς τήν Πόλιν τῶν Πόλεων, εἰς τό σεπτόν Κέντρον τῆς οἰκουμενικῆς Ὁρθοδοξίας. Σᾶς ὑποδεχόμεθα μέ χαράν εἰς τοὺς φιλοξένους χώρους τοῦ Ζωγραφείου Λυκείου, διά νά συμπνευματισθῶμεν καί νά συζητήσωμεν, κατά τήν ἐπιμορφωτικήν ἐπιστημονικήν ἡμερίδα μέ θέμα «Ἡ θάλασσα πού μᾶς ἐνώνει», ἐν τῷ πλασιῳ τοῦ «Τετραήμερου Περιβαλλοντικῶν Δράσεων» (8-11 Μαρτίου 2018).

Συγχαίρομεν τοὺς ἐμπνευστάς τῆς πρωτοβουλίας, τά μέλη τῆς Ὄργανωτικῆς, τῆς Συντονιστικῆς καί τῆς Τιμητικῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, τοὺς πολλοὺς ἀξιολόγους συνεργαζομένους φορεῖς καί τοὺς ἐλλογίμους ὀμιλητάς. Συγχαρητήρια ἐκφράζομεν πρὸς τοὺς καταρτίσαντας τό πρόγραμμα τοῦ Τετραήμερου σας ἐνταῦθα. Ἐπισκέπτεσθε τοὺς ναοὺς μας, τά μνημεῖα καί τά προσκυνήματά μας, τήν Ἁγίαν Σοφίαν καί τήν Μονήν τῆς Χώρας, τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί τήν Ἱεράν Θεολογικήν Σχολήν τῆς Χάλκης, τήν Χαλκηδόνα, τό Πέρα, τόν Βόσπορον καί διάφορα τουριστικά ἀξιοθέατα. Σᾶς ἐπαινοῦμεν καί σᾶς εὐλογοῦμεν!

Ὁ τίτλος τῆς ἡμερίδος «Ἡ θάλασσα πού μᾶς ἐνώνει» εἶναι ἰδιαίτερος ἐκφραστικός καί συγκινητικός. Ἡ θάλασσα ὄντως ἐνώνει καί ὀφείλει νά ἐνώνη! Οἱ λαοί περὶ τήν θάλασσαν τοῦ Αἰγαίου ὀφείλομεν νά τήν βλέπωμεν ὡς ἐνωτικήν δύναμιν καί νά τήν προστατεύωμεν ἀπό τήν ἀνθρωπογενῆ μόλυνσιν, νά διασώσωμεν τόν θαλάσσιον πλοῦτον καί τήν ἀπαράμιλλον αἰγαιοπελαγίτικὴν ὠραιότητα. Εἰς τό Αἰγαῖον Πέλαγος τῶν μεταναστῶν καί τῶν προσφύγων δοκιμάζονται ὁμως σήμερον αἱ ἀνθρωπιστικά ἀρχαί τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, τά δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά καί ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη πρὸς τόν πάσχοντα συνάνθρωπον. Ἡ λύσις εἶναι ἀδύνατον νά δοθῇ ἐπὶ τῇ βάσει πολιτικῶν ὑπολογισμῶν, βίας ἢ γραφειοκρατίας. Ἰδιαίτερον ρόλον καλοῦνται καί δύνανται νά διαδραματίσουν αἱ θρησκείαι, καλλιεργοῦσαι καί ἐφαρμόζουσαι πνεῦμα εἰρήνης καί ἀλληλεγγύης, καί ἀσκοῦσαι ἔμπρακτον βοήθειαν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἐνδεῶν. Δι' ἡμᾶς, ἡ ἀδιαφορία διά τόν πάσχοντα συνάνθρωπον εἶναι ἀδιαφορία διά τόν Θεόν καί τάς ἐντολάς Του. Ὅπου ὑπάρχει ἀγάπη καί ἀλληλεγγύη, δοξάζεται τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Γνωρίζετε, προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ, ὅτι ἡ προστασία τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, ἡ δημιουργία περιβαλλοντικῆς εὐαισθησίας, ἡ κινητοποίηση τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, τῶν κοινωνικῶν φορέων καί κινημάτων καί ἡ

πρόσκλησις τῶν θρησκευτῶν νά ἀνακαλύψουν καί νά ἀναπτύξουν τό οἰκολογικόν δυναμικόν αὐτῶν, εὐρίσκεται εἰς τό κέντρον τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν διακονίας, ὁμοῦ μετά τῆς προωθήσεως τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀλληλεγγύης καί τοῦ διαλόγου.

Ὁ εἰκοστός αἰὼν ὑπῆρξεν ὁ πλέον βίαιος αἰὼν τῆς ἱστορίας, ὃχι μόνον ἀναφορικῶς πρὸς τὴν βίαν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καί ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὠμότητας τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι εἰς τὴν φύσιν, τὴν πανίδα καί τὴν χλωρίδα, τὴν ἀτμόσφαιραν, τὸν ὑδροφόρον ὀρίζοντα, τοὺς ποταμούς, τὰς λίμνας καί τὰς θαλάσσας. Δυσκόλως δύναται νά ἀμφισβητηθῇ ὅτι αὐτὴ ἡ καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος συνδέεται μέ τὴν ἐξουσιαστικὴν σχέσιν τοῦ ἀνθρώπου μέ τὴν φύσιν, ἡ ὁποία ἀνεπτύχθη κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνας. Ὁ νεωτερικὸς ἄνθρωπος αὐτοανεκηρύχθη δημιουργὸς τῆς ἱστορίας, κυρίαρχος τῆς μοίρας του καί διαμορφωτὴς τῶν ἀξιῶν, μετέτρεψε δέ καί τὴν φύσιν εἰς ἀντικείμενον, τό ὁποῖον ἐχειραγώγησεν καί ἐξεμεταλλεύθη κατὰ βούλησιν. Ἀναμφισβητήτως, αἱ μεγάλαι δυνάμεις τῆς ἐποχῆς, ἡ ἐπιστήμη καί ἡ τεχνολογία, παρέσχον πλεῖστα ὅσα εὐεργετήματα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Οὐδεὶς νουνεχῆς δύναται νά ἀμφισβητήσῃ τὴν πρόοδον ἡ ὁποία συνετελέσθη καί τὴν ἄνοδον τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου εἰς πολλάς περιοχάς τοῦ πλανῆτου. Ἡ πρόοδος αὐτὴ δὲν ἐπικαλύπτει ὅμως τό βαρὺ τίμημα, τό ὁποῖον κατέβαλον ἡ ἀνθρωπότης καί τό φυσικόν περιβάλλον. Ἰδιαιτέρως προκλητικόν παραμένει τό γεγονός ὅτι μέγα τμῆμα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ζῆ καί σήμερον ἐν ἐνδείᾳ. Φαίνεται ὅτι ἡ γνῶσις, ἡ ὁποία παρήγαγε θαυμαστά ἀποτελέσματα, καί ἡ πρωτόγνωρος εὐημερία δὲν ἐθεράπευσαν τὴν καρδίαν καί τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ, μᾶλλον, ἐτροφοδότησαν τὸν κυνισμόν του.

Συνδεδεμένον μέ τὰς τεχνικοεπιστημονικὰς ἐξελίξεις εἶναι καί τό πρότυπον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, τό ὁποῖον κυριαρχεῖ σήμερον. Ἡ σύγχρονος παγκοσμιοποίησις ὤξυνε τὰ οἰκολογικά προβλήματα καί προοιωνίζεται, μέ τὴν φετιχοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς προόδου καί τὴν ὑποταγὴν τῆς οἰκολογίας εἰς τὴν οἰκονομίαν, νέα ἀδιέξοδα. Ὁ πυρὴν τοῦ συγχρόνου οἰκονομοκεντρικοῦ, τεχνοκρατικοῦ καί εὐδαιμονιστικοῦ πολιτισμοῦ εἶναι τό «Ἐχειν», τό ὁποῖον καθίσταται, ραγδαίως, ὁ «λόγος» καί τό νόημα τῆς ζωῆς εἰς παγκόσμιον κλίμακα.

Εἶναι προφανές ὅτι ἡ ἀντιμετώπισις τῆς οἰκολογικῆς καί τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως δὲν ἀποτελεῖ ὑπόθεσιν ἀποκλειστικῶς τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας, οὔτε ἐξαρτάται μόνον ἀπὸ πολιτικὰς ἐπιλογάς. Εἶναι ἀναγκαία μία κοπερνίκεια στροφή εἰς τὴν ἀξιολογίαν μας, μία ριζικὴ ἀλλαγὴ νοοτροπίας, μετάνοια, πολυδιάστατος εὐαισθητοποίησις καί εὐρυτέρα κινητοποίησις. Καθὼς θεωρεῖται βέβαιον ὅτι αἱ ρίζαι τῆς οἰκολογικῆς καί τῆς κοινωνικοοικονομικῆς κρίσεως εἶναι πνευματικαί, αἱ θρησκεῖαι, αἱ μεγάλαι ἱστορικαί

δυνάμεις τοῦ πνεύματος, καλοῦνται νά διαδραματίσουν πρωτεύοντα ρόλον εἰς τήν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν τῶν προκλήσεων, νά συμβάλουν εἰς τήν ὑπερβασιν τοῦ ἐγκεντρισμοῦ καί τοῦ εὐδαιμονισμοῦ, οἱ ὅποιοι ἔχουν μετατρέψει τήν φύσιν εἰς ἀντικείμενον καί μέσον ἱκανοποιήσεως ἀναγκῶν καί δημιουργίας νέων ἀναγκῶν καί νέων ἱκανοποιήσεων.

Ἡ πίστις εἰς τόν Θεόν ἀντιστέκεται εἰς τόν τιτανισμόν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τόν προμηθεϊσμόν τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας, ἀλλά καί εἰς τήν ἀλαζονείαν τῆς ἐπιδεικτικῆς καταναλώσεως καί σπατάλης.

Πεποίθησίς μας εἶναι ὅτι ἡ πνευματική παράδοσις τῆς Ὁρθοδοξίας δύναται νά συμβάλῃ καθοριστικῶς εἰς τήν ἀντιμετώπισιν αὐτῶν τῶν προβλημάτων. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ οἰκολογική καί κοινοτική μορφή τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ πίστις καί ἡ θεία λατρεία, τό ἀσκητικόν ἦθος καί ἡ εὐχαριστιακή ταυτότης τῆς Ὁρθοδοξίας ὀδηγοῦν εἰς σεβασμόν τῆς δημιουργίας, εἰς ἀπλότητα βιοτῆς καί εἰς φιλόανθρωπον διακονίαν τοῦ πλησίον.

Ἡ Ὁρθόδοξος Θεολογία ἀνέδειξεν εἰς τήν ἐποχὴν μας τάς κοσμολογικάς διαστάσεις τῆς ἁμαρτίας, αἱ ὅποια εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένοι μέ τάς κοινωνικάς ἐπιπτώσεις τῆς. Ἡ καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἀπειλεῖ σύμπασαν τήν ἀνθρωπότητα καί ἀμεσώτερα ἐγγίζει τοὺς πτωχοὺς τῆς γῆς. Τήν στενήν σχέσιν μεταξύ κοινωνικῶν καί οἰκολογικῶν προβλημάτων ἀνεδείξαμεν εἰς τό Κοινόν Μήνυμα διὰ τήν Παγκόσμιον Ἡμέραν Προσευχῶν διὰ τήν προστασίαν τῆς Δημιουργίας μετά τοῦ Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου. (1-9-2017). Εἰς τό Μήνυμα αὐτό σημειώνονται τά ἑξῆς:

«Τό ἀνθρώπινον καί τό φυσικόν περιβάλλον ὑποβαθμίζονται ἐκ παραλλήλου. Ἐν τῇ πράξει, ἡ ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεως τοῦ πλανήτου ἐπηρεάζει τοὺς πλέον εὐαλότους κατοίκους αὐτοῦ. Τά ἀποτελέσματα τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς ἐγγίζουσι πρῶτον καί πρωτίστως αὐτούς, οἱ ὅποιοι ζοῦν ἐν πτωχείᾳ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς. Ἡ ὑποχρέωσίς μας νά χρησιμοποιοῦμεν τά ἀγαθά τῆς γῆς ὑπευθύνως ἐμπερικλείει τήν ἀναγνώρισιν καί τόν σεβασμόν τῶν ἀνθρώπων καί ὄλων τῶν ἐμβίων ὄντων. Ἡ ἐπίγουσα ἔκκλησις καί πρόκλησις νά μεριμνῶμεν διὰ τήν κτίσιν, ἀποτελεῖ πρόσκλησιν πρὸς ὀλόκληρον τήν ἀνθρωπότητα νά ἐργάζεται πρὸς τήν κατεύθυνσιν μιᾶς βιωσίμου καί ὀλικῆς ἀναπτύξεως.

Εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι εἶναι ἀδύνατον νά ὑπάρξῃ εἰλικρινής καί μόνιμος λύσις εἰς τήν πρόκλησιν τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως καί τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς, ἐάν ἡ ἀπάντησις δέν εἶναι συντονισμένη καί συλλογική, ἐάν ἡ εὐθύνη δέν εἶναι κοινή καί ἀξιόπιστος, ἐάν δέν δώσωμεν προτεραιότητα εἰς τήν ἀλληλεγγύην καί τήν διακονίαν».

Ἡ πορεία πρὸς τὸ οἰκολογικὸν καὶ κοινωνικὸν μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος, μόνον κοινωνικὴ καὶ οἰκολογικὴ δύναται νὰ εἶναι. Κάθε ἐπιλογή εἰς τὸν χώρον τῆς οἰκονομίας, κάθε πρόοδος τῆς ἐπιστήμης, κάθε πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν κίνημα, κρίνεται μὲ βάσιν τὴν συμβολὴν του εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου του καὶ τοῦ «οἴκου» του, τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Αὕτη ἦτο καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία συνήλθε τὸν Ἰούνιον τοῦ 2016 ἐν Κρήτῃ. Εἰς τὸ Μήνυμα τῆς Συνόδου «πρὸς τὸν Ὁρθόδοξον λαὸν καὶ κάθε ἄνθρωπο καλῆς θελήσεως», ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς: «Ἡ σημερινὴ οἰκολογικὴ κρίσις εἶναι προφανὲς ὅτι ὀφείλεται σὲ πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ αἵτια. Οἱ ρίζες τῆς συνδέονται μὲ τὴν πλεονεξία, τὴν ἀπληστία καὶ τὸν ἐγωισμόν, πού ὀδηγοῦν εἰς τὴν ἀλόγιστην χρῆσιν τῶν φυσικῶν πόρων, τὴν ἐπιβάρυνσιν τῆς ἀτμόσφαιρας μὲ ζημιόγουνους ρύπους καὶ τὴν κλιματικὴν ἀλλαγὴν. Ἡ χριστιανικὴ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος ἀπαιτεῖ μετάνοια γιὰ τίς καταχρήσεις, ἐγκράτεια καὶ ἀσκητικὸν ἦθος, πού ἀποτελοῦν ἀντίδοτον εἰς τὴν ὑπερκατανάλωσιν, συγχρόνως δέ, καλλιέργεια εἰς τὸν ἄνθρωπον τῆς συνειδήσεως ὅτι εἶναι "οἰκονόμος", καὶ ὄχι κάτοχος τῆς δημιουργίας. Δὲν παύει νὰ τονίζει ὅτι καὶ οἱ μελλοντικὲς γενεὲς ἔχουν δικαίωμα πᾶνω εἰς τὰ φυσικὰ ἀγαθὰ, πού μᾶς ἐμπιστεύθηκε ὁ Δημιουργός. Γιὰ αὐτὸ τὸ λόγον καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία συμμετέχει ἐνεργῶς εἰς διάφορας διεθνεῖς οἰκολογικὰς προσπάθειας. Ὅρισε δὲ τὴν 1η Σεπτεμβρίου ὡς ἡμέραν προσευχῆς γιὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος» (§ 8).

Εἰς δὲ τὴν Ἐγκύκλιον τῆς Συνόδου, τονίζεται ἰδιαιτέρως ὅτι εἰς τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας «καταφάσκειται ἡ δημιουργία καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐνδυναμώνεται διὰ τὴν λειτουργίαν ὡς οἰκονόμος, φύλαξ καὶ "ἱερεὺς" αὐτῆς, προσάγων ταύτην δοξολογικῶς τῷ Δημιουργῷ – "Τὰ Σὰ ἐκ τῶν Σῶν, Σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα" – καὶ καλλιεργῶν εὐχαριστιακὴν σχέσιν μὲ τὴν κτίσιν» (§ 14). Ὑπογραμμίζεται ἐπίσης ὅτι ἡ ὀρθόδοξος αὕτη προσέγγισις «στρέφει τὴν προσοχὴν μας εἰς τὰς κοινωνικὰς διαστάσεις καὶ τὰς τραγικὰς ἐπιπτώσεις τῆς καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος» (ὁ. π.).

Εἶναι προφανὲς ὅτι ὅσοι κατηγοροῦν τὴν Ὁρθοδοξίαν, ὅτι ἐν ὀνόματι τῆς λειτουργικῆς καὶ λατρευτικῆς ζωῆς καὶ λόγῳ τοῦ ἰσχυροῦ ἐσχατολογικοῦ της προσανατολισμοῦ παραμελεῖ τὸν κόσμον καὶ ἀδιαφορεῖ διὰ τὴν ἱστορίαν, σφάλουν. Ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι ἔμπνευσις καὶ ὠθησις διὰ τὴν «λειτουργίαν, μετὰ τὴν Λειτουργίαν», διὰ «λειτουργικὴν διακονίαν» ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ποτέ δὲν συνεβιβάσθη μὲ τὴν ἀδικίαν, μὲ ὅλας ἐκεῖνας τὰς ἀντιπερσοναλιστικὰς δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ὑποσκάπτουν τὴν κοινωνικὴν συνοχὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν δικαιοσύνην. Ὁ βιωμένος κοινοτισμὸς ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ ἀπτήν πρόκλησιν διὰ τὸν σύγχρονον ἀτομοκεντρισμὸν καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀναλγησίαν.

Ἡ Ὁρθοδοξία καλεῖται σήμερα νά λειτουργήσῃ ἡ ἴδια, εὐρύτερον, ὡς θετική πρόκλησις καί ἐναλλακτική πρότασις ἐλευθερίας διά τόν ἄνθρωπον, εἰς ὅλας τάς διαστάσεις τῆς ζωῆς. Ἀπευθυνόμενοι εἰς μέλη τῆς ἐκπαιδευτικῆς κοινότητος, ἐπιθυμοῦμεν νά ὑπενθυμίσωμεν ὅτι ἡ ὀρθόδοξος παιδεία τοῦ προσώπου ἐνσταλάσσει εἰς τάς ψυχάς τῶν παιδῶν καί τῶν νέων οἰκολογικήν καί κοινωνικήν εὐαισθησίαν, εὐθύνην, μέριμναν καί στοργήν διά τόν συνάνθρωπον καί διά τό φυσικόν περιβάλλον. Ἡ καταστροφή τῆς φύσεως καί ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ πλησίον ἀρχίζουν μέσα εἰς τόν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου καί ἀπό ἐκεῖ ὀφείλει νά ξεκινᾷ καί ἡ θεραπεία. Σχετικά ἔρευναι ἔχουν καταδείξει ὅτι ἡ παιδική ἡλικία εἶναι ἡ φάσις τῆς ζωῆς μας, κατά τήν ὁποίαν διαμορφώνεται καί ἡ στάσις μας ἀπέναντι εἰς τήν φύσιν. Καί ἐδῶ ἰσχύει τό τοῦ ποιητοῦ: «Ἀπό παιδιά καί μόνον φτιάχνεις Ἱεροσόλυμα» (Ο. Ἐλύτης, Ἐκ τοῦ πλησίον, σ. 13).

Ἀκριβῶς, ὡς θεολογικόν μάθημα, τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν εἶναι κατ' ἐξοχήν μάθημα οἰκολογικῆς καί κοινωνικῆς εὐαισθητοποιήσεως, διδασκαλία τοῦ προσωποκεντρικοῦ, τοῦ κοινοτικοῦ καί οἰκοφιλικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας. Σᾶς καλοῦμε νά στηρίζετε τήν διαρκῶς μεταρρυθμιζομένην σχολικήν θρησκευτικήν ἀγωγήν καί νά ἀναδεικνύετε τάς σημαντικωτάτας παιδευτικᾶς λειτουργίας της.

Ὡς ἐλέχθη εὐστόχως πρό ὀλίγου, ἡ Παιδεία εἶναι «ἡ θάλασσα τοῦ πνεύματος, πού μᾶς ἐνώνει». Μᾶς ἐνώνει ὡς παιδεία ἐν Χριστῷ καί κατά Χριστόν, ὡς παιδεία ἐλευθερίας, ὡς παιδεία εἰρήνης καί ἀλληλεγγύης, ὡς παιδεία κοινωνικῆς καί οἰκολογικῆς συνευθύνης.

Ἱερώτατοι ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ ἰσχὺς μας εἶναι πνευματική, εἶναι ἡ δύναμις τῆς πανιέρου ὀρθοδόξου Παραδόσεως, τῆς ἀνεξαντλήτου πηγῆς ζωτικῶν ἀληθειῶν διά τόν ἄνθρωπον καί τόν ἐν τῷ κόσμῳ καί τόν αἰώνιον προορισμόν του, διά τήν κοινωνίαν καί τήν κτίσιν. Ὅπως γράφει, προσφυέστατα, σύγχρονος ἡμέτερος θεολόγος, ἡ ὀρθόδοξος πίστις μας «μᾶς ὑπενθυμίζει τόν εὐλογημένον "τρόπον τοῦ βίου" τῶν ἀπλῶν χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπί αἰῶνες ἔφερναν στήν Ἐκκλησία "τόν σῖτον, τόν οἶνον καί τό ἔλαιον" γιά νά τά ἀγιάσει ὁ ἱερέας καί νά ἀγιασθεῖ ἡ ζωή καί ὁ μόχθος τους. Μᾶς θυμίζει τή χαρμολύπη, ἐκείνων πού γνώριζαν πῶς βγαίνει τό ψωμί, τό λάδι καί τό κρασί, τόν ἀγῶνα πού κρύβεται σέ κάθε κόκκο καί κάθε σταγόνα. Ἀναφέρεται στό θυσιαστικό φρόνημα αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι δέν εἶχαν ἀκούσει γιά "δικαιώματα" τοῦ ἀτόμου, ἤξεραν ὅμως τά "δικαιώματα", δηλαδή τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, καί "ἐφύλατταν τόν τόπον" τους. Μᾶς μεταφέρει τό δοξολογικό ἦθος ἐκείνων πού δέν θεωροῦσαν τίποτε δικό τους κατόρθωμα, τίποτε αὐτονόητο, οὔτε τήν ὑγιεία, οὔτε τό ψωμί, οὔτε τό νερό, καί δοξολογοῦσαν τόν Θεό γιά τό δῶρον τῆς ζωῆς, τῶν ἀπλῶν πιστῶν πού βίωναν τήν ἱερότητα τῆς κτίσεως καί ἐφάρμοζαν καθημερινά τό λόγιον τοῦ Χριστοῦ

"Σχίσσατε ξύλον, ἐκεῖ εἰμι. Ἐγείρατε τόν λίθον κακεῖ εὐρήσετέ με". Τό ἐπιχείρημα ὅτι ἕνα τέτοιο ἦθος δοξολογικῆς, εὐχαριστιακῆς καί ἀσκητικῆς ἐλευθερίας δέν εἶναι δυνατόν νά βιωθεῖ κάτω ἀπό τίς σύγχρονες κοινωνικές, οἰκονομικές καί πολιτισμικές συνθήκες, εἶναι τελείως σαθρό».

Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νά ζήσωμεν τήν πίστιν μας εἰς τήν ἐποχήν μας, νά εἴμεθα χριστιανοί καί σύγχρονοι ἄνθρωποι. Ἡ ἔντασις μεταξύ χριστιανικῆς ταυτότητος καί συγχρόνου βιοτῆς εἶναι ἀναπόφευκτος, δύναται ὅμως νά λειτουργήσῃ δημιουργικῶς. Ἡ ἀπόρριψις τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ εἰς τό συνολόν του δέν ἀνταποκρίνεται εἰς τό πνεῦμα τῆς γνησίας χριστιανικῆς παραδόσεως. Καλούμεθα νά μεταμορφώσωμεν τόν κόσμον, ὄχι νά τόν ἀπορρίψωμεν. Προφανῶς, ἡ μαρτυρία ἐν τῷ κόσμῳ δέν συνεπάγεται ἐκκοσμίκευσιν τῆς Ἐκκλησίας.

Περαίνοντες τόν λόγον, τονίζομεν ὅτι ὅλα ὅσα ἡ ἡμετέρα Μετριότης πράττει, αἱ οἰκολογικά καί εἰρηνευτικά πρωτοβουλία, οἱ διάλογοι, ὁ ἀγών διά τόν πολιτισμόν τῆς ἀλληλεγγύης καί ἡ καλή μαρτυρία ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ, ἐκφράζουν τό πνεῦμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς Μητρός Ἐκκλησίας, τήν στοργήν αὐτῆς διά τόν ἄνθρωπον, καί τήν μέριμναν διά τήν ἀπειλουμένην καί στενάζουσαν σήμερον δημιουργίαν.

Καλοῦμεν πάντας ὑμᾶς, νά προσεύχεσθε διά τήν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν καί διά τοὺς φυλάσσοντας φυλακάς ἐν Φαναρίῳ, νυχθημερόν καί ἀνυστάκτως. Ἡὐλογήθημεν ἅπαντες οἱ Ὀρθόδοξοι νά εἴμεθα κληρονόμοι τῆς ὀλοφώτου, φιλοθέου καί φιλανθρώπου παραδόσεως τῆς ἀληθευούσης ἐν ἀγάπῃ πίστεως, τῆς μή καταισχυνοῦσης ἐλπίδος ζωῆς αἰωνίου ἐν Χριστῷ, τῶν πανσέπτων μυστηρίων τῆς εὐσεβείας, τῆς ἱερᾶς παρακαταθήκης τῶν Μαρτύρων καί τῶν Ἁγίων. Ὀφείλομεν νά διαφυλάσσωμεν τά τιμαλφῆ καί πολυτίμητα αὐτά ἀγαθὰ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, ἐν ὁμονοίᾳ, ἐν πιστότητι, ἐν προσευχῇ καί δεήσει, «ἀφορῶντες εἰς τόν τῆς πίστεως ἀρχηγόν καί τελειωτὴν Ἰησοῦν» (Εβρ. ιβ´, 2).

Συγχαίροντες ἅπαξ ἔτι, ἐκ μέσης καρδίας, τοὺς συντελεστάς τῆς ὡραίας αὐτῆς συνάξεως καί πάντας ὑμᾶς διά τήν συμμετοχήν σας, σᾶς ἀπονέμομεν τήν πατριαρχικὴν μας εὐλογία, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς καί τοὺς οἰκείους σας τήν ζεῖδωρον χάριν καί τό ἀμέτρητον ἔλεος τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης.

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διά τήν προσοχήν σας!

• **Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης πρὸς τὸν Πάπαν Φραγκίσκον**

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, ἐπὶ τῇ πέμπτῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Φραγκίσκου εἰς τὸν Θρόνον τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης, ἀπέστειλε πρὸν τὴν Α. Ἀγιότητα θερμὸν ἀδελφικὸν συγχαρητήριοι Μήνυμα, δι' οὗ ἐξαίρεται τὸ γεγονός τῆς συμπτώσεως τῶν βασικῶν προσανατολισμῶν τῆς Παπwsύνης Αὐτῆς μετὰ τῶν πρωτοβουλιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὰ μείζονα ζητήματα τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς διαρραγείσης ἐνότητος τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, τῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς μεταναστευτικῆς κρίσεως, τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τῆς ἀναχαίσεως τοῦ φονταμενταλισμοῦ.

Ἐν τῷ σεπτῷ Πατριαρχικῷ Μηνύματι ὑπομιμνήσκονται αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ἐπαφαί μεταξύ τῶν δύο ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν κατὰ μὲν τὸ ἔτος 2014 ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 50ετίας ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς συναντήσεως εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους τῶν Προκατόχων Αὐτῶν ἀοιδίμων Πάπα Παύλου ΣΤ' καὶ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου, κατὰ δέ τὸ ἔτος 2016 ἐν τῇ νήσῳ Λέσβῳ, πρὸς ἀφύπνισιν τῆς Διεθνοῦς Κοινότητος ἀναφορικῶς πρὸς τὴν μεταναστευτικὴν τραγωδίαν εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος καὶ τὴν εὐρυτέραν περιοχὴν.

• **Μνημόσυνον Ἱεραρχῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου**

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, παρέστη συμπροσευχόμενος ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τοῦ Π. Πατριαρχικοῦ Ναοῦ κατὰ τὴν Τρισαρχιερατικὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς Δ' Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν, 18^{ης} Μαρτίου, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως κ. Εἰρηναίου καὶ συλλειτουργούντων αὐτῷ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἰκονίου κ. Θεολήπτου καὶ Καλλιουπόλεως καὶ Μαδύτου κ. Στεφάνου, καθ' ἣν ἐτελέσθη, κατὰ τὴν σχετικὴν συνοδικὴν ἀπόφασιν, τὸ Μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν τριετίαν κοιμηθέντων ἀειμνήστων Ἱεραρχῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, Μητροπολιτῶν Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς Προκοπίου, Πέτρας καὶ Χερρονήσου Νεκταρίου, πρῶν Σερβίων καὶ Κοζάνης Ἀμβροσίου, πρῶν Μπουένος Ἄιρες Γενναδίου, Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας Εὐγενίου, Μελόης Φιλοθέου, Σικάγου Ἰακώβου, Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου Προκοπίου, Σύμης Χρυσοστόμου καὶ Ἐπισκόπου Ὀλύμπου Ἀνθίου.

Ἐκκλησιάσθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γέρων Νικαίας κ. Κωνσταντῖνος, Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Μύρων κ. Χρυσόστομος καὶ Κυδωνιῶν κ. Ἀθη-

ναγόρας, ἡ εὐγεν. κ. Δανάη Βασιλάκη, Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει, καί πιστοί ἐκ τῆς Πόλεως καί ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἐπηκολούθησεν ἐπιμνημόσυνος δεξίωσις ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Θρόνου, καθ' ἣν ὠμίλησεν ὁ Πατριάρχης περί τῆς προσωπικότητος καί τῆς προσφορᾶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν ὡς ἄνω κεκοιμημένων Ἱεραρχῶν, διακονησάντων θεοφιλῶς εἰς διάφορα ἀνά τὴν ὑφήλιον ἐκκλησιαστικά θέματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, δηλονότι ἐν Κρήτῃ, ἐν Ἡνωμέναις Πολιτείαις Ἀμερικῆς, ἐν Βορείῳ Ἑλλάδι, ἐν Λατινικῇ Ἀμερικῇ καί ἐν Δωδεκανήσοις.

Πρὸς τούτοις, ὁ Παναγιώτατος ἐχαιρέτισε μεθ' ἱκανοποιήσεως τὴν ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Ὄργανισμοῦ «EUROPA NOSTRA» συμπερίληψιν τοῦ ἱστορικοῦ κτηριακοῦ συγκροτήματος τοῦ ἐν Πριγκήπῳ Ὀρφανοτροφείου εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν διατηρητέων, ὡς χρηζόντων ἀμέσου μερίμνης, μνημείων παγκοσμίου πολιτισμικῆς κληρονομίας κατὰ τό τρέχον ἔτος, ἀνακηρυχθέν ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ὡς ἔτος Πολιτισμικῆς Κληρονομίας, μὴ παραλείψας νά εὐχηθῇ ὅπως ἐξευρεθοῦν ὡς τάχιστα οἱ ἀπαιτούμενοι πόροι πρὸς ἀποκατάστασιν, συντήρησιν καί ἐπισκευὴν τούτου, μέλλοντος νά χρησιμοποιηθῇ ὡς Διαθρησκευτικόν Κέντρον καί Ἰνστιτοῦτον μελέτης διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, μετὰ τῆς Πατριαρχικῆς ἐπισημάνσεως ὅτι τὰ πολιτιστικά μνημεῖα δέν ἀνήκουν εἰς ἓν συγκεκριμένον ἔθνος ἢ μίαν θρησκευτικὴν ὁμάδα, ἀλλ' εἰς σύνολον τὴν ἀνθρωπότητα.

• Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων Ἰάκωβος

Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων κυροῦ Ἰακώβου, συνῆλθον, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, εἰς ἕκτακτον Σύσκεψιν, οἱ ἐν τῇ Πόλει ἐνδημοῦντες Σεβ. ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, τῇ Τετάρτῃ, 28ῃ Μαρτίου 2018.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν, μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου τῆς κοιμήσεως τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου καί τὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν προσωπικότητα καί τὴν προσφορὰν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἀπὸ διαφόρων θέσεων, εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Αὐλὴν, ὡς Μητροπολίτου Λαοδικείας καί Ἐπὸπτου τῆς Περιφερείας Φαναρίου - Κερατίου Κόλπου καί, τέλος, ὡς Ποιμενάρχου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πριγκηποννήσων, ἠγέρθησαν ἅπαντες καί ηὐχήθησαν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς μακαρίας αὐτοῦ ψυχῆς ἐν σκηναῖς δικαίων καί μετὰ τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων τῷ Κυρίῳ.

Μεθ' ὃ, καθωρίσθησαν τά τῆς Ἐξοδίου Ἀκολουθίας τοῦ ἀειμνήστου, ἀποφασισθέντος ὅπως:

- α) ἡ νεκρώσιμος Ἀκολουθία ψαλῆ ἐν τῷ Ἱερῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἁγίου Δημητρίου Πριγκήπου, τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου, 31η Μαρτίου 2018, καί περί ὥραν 12.00 μεσημβρινήν,
- β) τήν πρωΐαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας τελεσθῆ ἑξόδιος Θεία Λειτουργία ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου, ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος,
- γ) τόν θάνατον ἐξαγγείλουν διά νεκρωσίμου ἀγγελτηρίου ἡ Α.Θ. Παναγιότης καί οἱ ἐν τῇ Πόλει ἐνδημοῦντες Σεβ. ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
- δ) τό πένθος τῆς Ἐκκλησίας ἄγωσιν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Καλλιουπόλεως καί Μαδύτου κ. Στέφανος καί Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρος,
- ε) τήν ἐπικήδειον ἐκφωνήσῃ ὁ Πανοσιολ. Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου,
- ς) ὁ ἐνταφιασμός γένηται ἐν τῷ Κοιμητηρίῳ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ Πριγκήπου.

Πατριαρχικός Ἐπίτροπος τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πριγκηποννήσων ὠρίσθη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλλιουπόλεως καί Μαδύτου κ. Στέφανος.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 28ῃ Μαρτίου 2018

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου

• Ἡ κηδεῖα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων κυροῦ Ἰακώβου

Μετά τῆς δεούσης ἐκκλησιαστικῆς τάξεως προεπέμφθη εἰς τήν αἰωνιότητα ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Δημητρίου Πριγκήπου, ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων κυρός Ἰάκωβος, τό Σάββατον τοῦ Λαζάρου, 31^η Μαρτίου.

Τήν πρωΐαν, ἐτελέσθη ἡ Θεία Λειτουργία ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος.

Τόν Παναγιώτατον, διαπεραιωθέντα εἰς τήν Πρίγκηπον, ὑπεδέχθησαν ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ αὐτῆς ὁ Πατριαρχικός Ἐπίτροπος Σεβ. Μητροπολίτης Καλ-

λιουπόλεως καί Μαδύτου κ. Στέφανος μετά τοῦ ἱεροῦ κλήρου καί τῶν μελῶν τῆς ὑπὸ τήν προεδρείαν τῆς ἔλλογ. κ. Ἀγνῆς Νικολαΐδου Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος Πριγκήπου.

Ἀκολούθως, καί περί ὥραν 12^ν, ἐτελέσθη ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία προεξαρχούσης τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, συμπαραστατουμένου ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Νικαίας κ. Κωνσταντίνου, Γέροντος Δέρκων κ. Ἀποστόλου, Τρανουπόλεως κ. Γερμανοῦ, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος, Διδυμοτείχου, Ὀρεστιάδος καί Σουφλίου κ. Δαμασκηνοῦ, Ξάνθης κ. Παντελεήμονος, Μυριοφύτου καί Περιστασέως κ. Εἰρηναίου, Μύρων κ. Χρυσοστόμου, Σασίμων κ. Γενναδίου, Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρου, Σηλυβρίας κ. Μαξίμου καί Ἀδριανουπόλεως κ. Ἀμφιλοχίου.

Τό πένθος τῆς Μητρός Ἐκκλησίας ἔφερον οἱ Σεβ. Μητροπολίται Καλλίου-πόλεως καί Μαδύτου κ. Στέφανος καί Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρος.

Τόν ἐπικήδειον λόγον ἐξεφώνησεν ὁ Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου Πανοσιολ. Διάκονος κ. Γρηγόριος (βλ. στήλη IN MEMORIAM).

Τά συλλυπητήρια τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Σινᾶ, Φαράν καί Ραϊθῶ κ. Δαμιανοῦ καί τῆς ὑπ' αὐτόν ἀδελφότητος, ἧς ἐκπρόσωπος παρά τῷ ἐν τῇ Πόλει Ἰ. Μετοχίῳ τοῦ Τιμίου Προδρόμου διετέλεσεν ἐπὶ σειράν ἐτῶν ὁ ἀποιχόμενος Ἱεράρχης, διεβίβασε καταλλήλως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Μάξιμος.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀνθηδῶνος κ. Νεκτάριος, Ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου ἐν τῇ Πόλει, ὁ Πανιερ. Ἀρχιεπίσκοπος Τελμησοῦ κ. Ἰώβ, οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοποι Ἀβύδου κ. Κύριλλος, Ἀλικαρνασοῦ κ. Ἀδριανός καί Ἐρυθρῶν κ. Κύριλλος, κληρικοί τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, τῆς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως καί τῶν παρακειμένων Ἰ. Μητροπόλεων, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος τῶν ἐν τῇ Πόλει Ρωμαιοκαθολικῶν κ. Ruben Tierrablanca, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Tatul Anusyan, ἐκ μέρους τοῦ Ἀρμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐκπρόσωποι τῆς Ἀρμενοκαθολικῆς καί τῆ Συροϊακωβιτικῆς Κοινότητος, Ἄρχοντες Ὀφφικιάλιοι τῆς Μ.τ.Χ.Ε., ὁ ἐξοχ. Πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθα, παράγοντες τῆς Ὀμογενείας, ὁ Ἐπαρχος τῶν Νήσων ἐντιμ. κ. Hikmet Dengesik, στελέχη τῶν πολιτικῶν, δημοτικῶν καί ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν τῶν Νήσων, ὁ ἐντιμ. κ. Mustafa Farsakoğlu, πρῶην Δήμαρχος τῆς περιοχῆς, συγγενεῖς τοῦ ἐκλιπόντος ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καί πολλοί πιστοί ἐκ τῆς Πόλεως.

Ὁ ἐνταφιασμός τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου ἐγένετο ἐν τῷ ἐν Πριγκήπῳ Κοιμητηρίῳ τοῦ Προφήτου Ἡλίου ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

• Ὁ Ἀγγλικανός Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Η.Π.Α. ἐπεσκέφθη τά Ἱεροσόλυμα

Τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς, 17^{ης}/30^{ης} Μαρτίου 2018, ὁ Ἀγγλικανός Ἀρχιεπίσκοπος τῶν Η.Π.Α. Σεβασμιώτατος Michael Curry, συνοδευόμενος ὑπὸ μικρᾶς ομάδος συνεργατῶν αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικανοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἰς Ἱεροσόλυμα, κ. Σουχέηλ Νταουάνη ἐπεσκέφθη τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως καὶ τὸ Πατριαρχεῖον.

Τὸν Σεβασμιώτατον Ἀγγλικανὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐδέχθη ἡ Α.Θ. Μακαριότης ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Θεόφιλος μετὰ Πατέρων Ἁγιοταφитῶν.

Εἰς τὸ πλαίσιον τῆς συναντήσεως ταύτης, ὁ Μακαριώτατος ὠμίλησε περὶ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἁγίας Γῆς, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἡ ὁρατὴ μαρτυρία τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλύψεως, συνεχίζουσαι διὰ τοῦ ποιμαντικοῦ αὐτῶν ἔργου τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ηὐχαρίστησε διὰ τὴν συμπαράστασιν πρὸς τὰς Ἐκκλησίας αὐτάς.

Ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει ταύτῃ καὶ ἐπὶ τῇ ἐγγιζούσῃ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα ὁ Μακαριώτατος ἀπένευμε ἐγκόλπιον εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον κ. Michael Curry καὶ εἰς τοὺς συνοδούς αὐτοῦ Ἱεροσολυμιτικὰς εὐλογίας.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

• Τὰ ὀνομαστήρια τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοφίλου

Τὸ Σάββατον, 11^{ην}/24^{ην} Μαρτίου 2018, ἑωρτάσθη ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας τοῦ Πόντου μαρτυρησάντων, ὧν εἷς ὁ Ἅγιος μάρτυς Θεόφιλος, ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τῆς Α.Θ. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Θεοφίλου.

Ἄφ' ἑσπέρας τῆς ἑορτῆς ἀνεγνώσθη ἡ Θ' Ὥρα εἰς τὸν Μοναστηριακὸν Ναὸν τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ ἐν συνεχείᾳ, τῶν κωδῶνων κρουομένων, συμφῶνως πρὸς τὴν τυπικὴν διάταξιν καὶ καθεστωτικὴν τοιαύτην ἐτελέσθη Πανηγυρικός Ἑσπερινός εἰς τὸ Καθολικὸν τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, προεξάρχοντος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοφίλου καὶ μετεχόντων ἐν προσευχῇ τῶν Ἀρχιερέων καὶ ἐν συνιερουργίᾳ τῶν

Ἱερομονάχων Ἀγιοταφῶν, ὧν πρῶτος ὁ Γέρον Καμαράσης, ψαλλόντων ἱεροψαλτῶν ὑπὸ τὸν καθηγητὴν κ. Δημήτριον Μπαλογιῶργον, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Χρήστου Σοφιανοπούλου καὶ μετέχοντος ἐκκλησιάσματος ἐκ πολλῶν προσκυνητῶν.

Τὴν πρωΐαν τοῦ Σαββάτου 11^{ης}/24^{ης} Μαρτίου 2018 ἐτελέσθη πανηγυρική Θ. Λειτουργία εἰς τὸ Καθολικὸν τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου καὶ συλλειτουργούντων Αὐτῶ τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων Μητροπολίτου Ναζαρέτ κ. Κυριακοῦ, Μητροπολίτου Καπιτωλίας κ. Ἡσυχίου, τῶν Σεβ. Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου Γέροντος Ἀρχιγραμματέως, Θαβωρίου κ. Μεθοδίου, Λύδδης κ. Δημητρίου, Ἀνθηδῶνος κ. Νεκταρίου καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Ἀγιοταφῶν Ἱερομονάχων, ὧν πρῶτος ὁ Γέρον Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, τοῦ Ἐξάρχου Ἀθηνῶν Ἀρχιμανδρίτου π. Δαμιανοῦ, ψάλλοντος τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Ἀρχιμανδρίτου π. Ἀριστοβούλου καὶ τῆς χορωδίας τοῦ καθηγητοῦ κ. Δημητρίου Μπαλογιῶργου, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Χρήστου Σοφιανοπούλου καὶ συμμετεχόντων πολλῶν προσκυνητῶν ἐκ διαφόρων χωρῶν. Μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν ἠκολούθησε Δοξολογία. Μετὰ τὴν Δοξολογίαν ἠκολούθησεν ἄνοδος εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Ἐνταῦθα ἔλαβε χώραν ἡ προσφώνησις πρὸς τὴν Α.Θ. Μακαριότητα πρῶτον τοῦ Γέροντος Ἀρχιγραμματέως Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου ὡς ἔπεται:

“Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ἡ μνήμη τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, τῶν ἐν τῇ λίμνῃ Σεβαστείας τοῦ Πόντου τὸν Χριστὸν εὐθαρσῶς ὁμολογησάντων καὶ καλῶς ἀθλησάντων καὶ στεφανωθέντων, ἀποτελεῖ στερεόν σταθμὸν πνευματικοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τῶν Ὀρθοδόξων πιστῶν διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος αὐτῶν τῆς Μεγάλῃς Τεσσαρακοστῆς πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν ἑορτὴν ταύτην τῆς Μιᾶς Ἀγίας καὶ Καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐορτάζει καὶ ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν μετ’ ἰδιαιτέρας ἐμφάσεως καὶ λαμπρότητος ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, ὁ σεπτὸς Προκαθήμενος αὐτῆς, φέρει τὸ ὄνομα τοῦ θεοφιλοῦς ἀγίου Θεοφίλου, ἐνός τῶν Τεσσαράκοντα Μαρτύρων τούτων.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον προσηνέχθη σήμερον ἡ ἀναίμακτος θυσία καὶ μετ’ αὐτὴν ἀνεπέμφθη εὐχαριστήριος Δοξολογία τῷ Θεῷ εἰς τὸ Καθολικὸν τοῦ πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, «τοῦ ἀγίου τούτου σκηνώματος τῆς

δόξης τοῦ Κυρίου,» τῇ ὁμοφώνῳ καί πανηγυρικῇ συμμετοχῇ πάντων τῶν μελῶν τῆς Γεραρᾶς ἡμῶν Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος καί τοῦ εὐσεβοῦς κλήρου καί τοῦ λαοῦ τοῦ ἡμετέρου Πατριαρχείου ἐξ ὅλης τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ εἰς τὰς τρεῖς Παλαιστίνας, σήμερον Ἰορδανίαν, Ἰσραήλ καί Παλαιστινιακόν κράτος.

Προσαγαγόντες ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ τὰς δεήσεις ἡμῶν ὑπὲρ ὑγιείας καί μακροημερεύσεως τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καί ἀνεληθόντες νῦν ἐν τῇ ἱστορικῇ ταύτῃ αἰθούσῃ τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν Ὀσπιτίου, ἀπονέμομεν Αὐτῇ τόν δίκαιον ἔπαινον δι' ὅσα Αὕτη εὐφῆμα καί τίμια ὑπὲρ τοῦ παλαιφάτου ἡμῶν Πατριαρχείου ἐπιμόχθως ἐργάζεται.

Μνημονευτέον ἐν πρώτοις ὅτι ἀναμφισβήτητον τυγχάνει τό γεγονός ὅτι καί μετὰ τήν πρό ἔτους αἰσίαν ὀλοκλήρωσιν τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου τῆς συντηρήσεως καί ἀνακαινίσεως τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου τοῦ Παναγίου Τάφου ὑπό τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, ὀφειλομένης εἰς καθοριστικόν βαθμόν εἰς τήν ἔμπνευσιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καί τήν ὑπ' Αὐτῆς ἐξασφάλισιν τῶν ἰσορροπιῶν συνεργασίας τῶν Τριῶν Μειζόνων Κοινοτήτων, ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἀνυποχωρήτως εἰργάσθη διὰ τήν ὑποστήριξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ γένους ἡμῶν, ὅσάκις ταῦτα, ἰδίᾳ κατά τό τρέχον ἔτος, ἐπεβουλεύθησαν καί πάλιν, ὡς μή ὠφελε, ἐκ παραβάσεων τοῦ Προσκυνηματικοῦ καθεστώτος ὑπό τῶν Ἀρμενίων, εἰς τό Κουβούκλιον τοῦ Παναγίου Τάφου καί τό παρεκκλήσιον τῆς εὐρέσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἄοκνοι ὑπῆρξαν ἐπίσης αἱ προσπάθειαι καί ἐνέργειαι τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος διὰ τήν ἐπίτευξιν λύσεως εἰς τό δημιουργηθέν πρόβλημα εἰς τό παρά τήν πύλην τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως παρεκκλήσιον τῶν Αἰθιόπων, κλειστόν παραμένον εἰσέτι, λόγω τῆς ἀσυνεργασίας αὐτῶν.

Ἐπίσης ἰδιαιτέρα προσοχή ἐδόθη εἰς τήν πνευματικὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἀραβοφώνου ποιμνίου τοῦ Πατριαρχείου διὰ τῆς ἐκτυπώσεως καί δωρεάν διανομῆς καταλλήλων κατηχητικῶν βιβλίων, ἐν οἷς τό Λειτουργικόν τοῦ Πατριαρχείου εἰς τήν Ἀραβικὴν γλῶσσαν πρὸς χρῆσιν τῶν ἱερέων. Σημαντικῶς ὡσαύτως ἐνισχύθησαν οἰκονομικῶς τὰ ἔργα τοῦ ποιμνίου εἰς συντηρήσεις καί ἀνακαινίσεις ναῶν εἰς Ἰορδανίαν καί Ἰσραήλ, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τοῦ μικροῦ ἀλλὰ καί τοῦ μεγάλου, ὀλοκληρουμένου ὅσον οὔπω, ναοῦ τῆς Κοινότητος Κούφρ Σμέα. Ἰδιαιτέρως ἐπεμελήθη τό Πατριαρχεῖον τοῦ ρωσοφώνου ποιμνίου αὐτοῦ, ἰδίως εἰς Μπέρ-Σέβα καί τὰ περίχωρα αὐτοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν ὑποστήριξιν καί διεκδίκησιν τῶν περιουσιακῶν ἡμῶν δικαιωμάτων, αὕτη ἐσυνεχίσθη διὰ τῆς προσφυγῆς τοῦ ἡμετέρου Πατριαρχείου τῇ ἐντολῇ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἰς τό Ἰσραηλινόν Ἐφετεῖον μετὰ τήν ἄδικον ἀπόφασιν τοῦ Ἰσραηλινοῦ Περιφερειακοῦ

Δικαστηρίου, διδοῦσαν νομικόν κύρος εἰς τὰς παρανόμους καὶ διεφθαρμένας συμφωνίας πολυετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ξενοδοχείων τῆς Πύλης τοῦ Δαβίδ εἰς τὰς ἐταιρείας τῶν ἀκράιων οἰκιστῶν τῆς ὀργανώσεως » Ἀτέρετ Κοχανίμ.»

Τό ἀμείωτον ὅμως καὶ ζωηρόν ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ἀποφασιστικότης τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος κατεδείχθη προσφάτως, ὅτε ὁ Δήμαρχος Ἱεροσολύμων κ. Νίρ Μπαρκάτ ἐπέβαλε εἰς ἐκκλησιαστικάς περιουσίας παρανόμους δυσβαστάκτους φόρους, καταλύοντας τὰ ἀνέκαθεν δικαιώματα φορολογικῆς ἀτελείας τοῦ ἡμετέρου Πατριαρχείου καὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν καὶ τό διά τῆς ἱεραῆς ἱστορίας κατωχυρωμένον καθεστῶς τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ἐπάγωσε τραπεζικούς λογαριασμούς αὐτῶν καὶ ὅτε διενεργεῖτο ἡ προώθησις πρὸς τό Ἑβραϊκόν Κοινοβούλιον τοῦ προταθέντος νόμου τῆς βουλευτοῦ κ. Ραχήλ Ἀζάρια, ἀπειλήσαντος τήν κατάλυσιν τοῦ δικαιώματος τῶν Ἐκκλησιῶν νά διαχειρίζωνται ἐλευθέρως τὰς περιουσίας αὐτῶν. Τότε, μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης λύσεως, ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἀνέλαβε τήν πρωτοβουλίαν τῆς συνεργασίας τῶν Τριῶν Μειζόνων Κοινοτήτων καὶ τήν ἀπόφασιν τοῦ κλεισίματος τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως μετὰ τήν ἐν αὐτῷ θεϊάν Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, 12/25^{ης} Φεβρουαρίου 2018, ὡς πράξεως διαμαρτυρίας ἐναντίον τῶν μέτρων τούτων. Ὁ καθ' ἡμέραν ὑπό χιλιάδων προσκυνητῶν κατακλυζόμενος πανίερος Ναός τῆς Ἀναστάσεως παρέμεινεν ἀπρόσβατος ὑπ' αὐτῶν ἄχρι ἐπεμβάσεως τοῦ πρωθυπουργοῦ τοῦ Ἰσραήλ κ. Βενιαμίν Νατανιάχου διά δηλώσεως αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τήν ὁποίαν ἀναστελλονται πάντα τὰ ὑπό τῆς Δημαρχίας ἐπιβληθέντα μέτρα καὶ ἡ προώθησις τοῦ νόμου τῆς κ. Ραχήλ Ἀζάρια καὶ διορίζεται Ἐπιτροπή εἰδημόνων ὑπό τόν ὑπουργόν κ. Τζάχη Χανέκμπεχ διά τήν συνεργασίαν μετ' ἐκπροσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τήν ὑπέρβασιν τῆς παρούσης κρίσεως. Κατόπιν τούτου, αἱ Τρεῖς Μείζονες Κοινότητες, συνεργασθεῖσαι, ἀπεφάσισαν τό ἄνοιγμα τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως τήν πρωίαν τῆς Τετάρτης, 14/27^{ης} Φεβρουαρίου 2018.

Τὰ μνημονευθέντα ταῦτα ἔργα, ὡς χαρακτηριστικά ἐκ τῶν πολλῶν συλλεγέντα, ἐμπνέουν θάρρος εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἁγιοταφίτας, ἵνα συνεχίσωμεν νά ἐργαζώμεθα καὶ συνεργαζώμεθα ἐν πνεύματι ἀδελφοσύνης μεταξύ ἡμῶν καὶ ἐν πνεύματι ὑπακοῆς μετὰ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ὥστε νά διαφυλάξωμεν ἀκέραια ὅσα παρελάβομεν παρά τῶν πατέρων καὶ νά παραδώσωμεν ταῦτα ἐπηυξημένα εἰς τοὺς διαδόχους ἡμῶν πρὸς ἔπαινον τοῦ ἡμετέρου Πατριαρχείου καὶ τοῦ εὐλογημένου ἡμῶν γένους καὶ δόξαν τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ ἡμῶν.

Προπίνων ἐξ ὀνόματος τῆς Ἁγίας καὶ Ἱεραῆς ἡμῶν Συνόδου καὶ τῆς Ἁγιο-ταφίτικῆς Ἀδελφότητος ὅλης, εὐχομαι Ὑμῖν, Μακαριώτατε, πολλά τὰ

ἔτη Ὑμῶν ἐν ἀπολαύσει ὑγείας, εἰρήνης, εὐσταθείας, ποιμαντικῆς καρποφορίας καὶ δαψιλείας οὐρανίων δωρεῶν. Γένοιτο”.

Ἀντιφωνῶν ἐν εὐχαριστίαις ὁ Μακαριώτατος, εἶπεν:

«Πᾶσαν στρατιάν τοῦ κόσμου καταλιπόντες, τῶν ἐν οὐρανοῖς Δεσπότη προσεκολλήθητε, Ἀθλοφόροι Κυρίου Τεσσαράκοντα· διὰ πυρός γάρ καὶ ὕδατος, διελθόντες μακάριοι, ἐπαξίως ἐκομίσασθε, δόξαν ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ στεφάνων πληθύν», ἀναφωνεῖ ὁ μελωδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκλαμπρότατε κ. Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Χρήστε Σοφιανόπουλε, Σεβαστοὶ Ἅγιοι Πατέρες καὶ Ἀδελφοί, Εὐλαβεῖς χριστιανοὶ καὶ προσκυνηταί,

Ἡ ἀγία ἡμῶν Ἐκκλησία καὶ δὴ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων τιμῶσα καὶ γεραίρουσα τὴν ἱεράν μνήμην τῶν ἀγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων, ἰδιαιτέρως δέ τὴν τοῦ συμμάρτυρος αὐτῶν Θεοφίλου, οὕτινος τῆς ἐπωνυμίας κοινωνός ἐγένετο καὶ ἡ Μετριότης Ἡμῶν, κατήλθομεν σήμερον ἐν τῷ Πανιέρῳ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως μετὰ τῶν τιμίων μελῶν τῆς Γεραρᾶς Ἀγιοταφικῆς ἡμῶν Ἀδελφότητος, ἔνθα πανηγυρικῶς ἐτελέσαμεν τὴν θείαν καὶ ἀναίμακτον λατρείαν ἀφ’ ἑνός, ἀφ’ ἑτέρου δέ ἀνεπέμψαμεν εὐχαριστήριον δοξολογίαν, «τῷ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ Θεῷ ἡμῶν» (Α΄ Τιμ. Ι, 17).

«Ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀγίων μαρτύρων, πᾶσα ἡ κτίσις ἐορτάζει, οἱ οὐρανοὶ ἀγάλλονται σὺν τοῖς Ἀγγέλοις, καὶ γῆ εὐφραίνεται σὺν τοῖς ἀνθρώποις», λέγει ὁ ἅγιος Θεόδωρος Στουδίτης.

Τῆς ἐορτίου ταύτης ἀγαλλιᾶσεως καὶ εὐφροσύνης συμμετοχὸς τυγχάνει ἡ Πατριαρχικὴ ἡμῶν Μετριότης μετὰ πάντων τῶν μελῶν τῆς τῶν Ἀγιοταφικῶν Πατέρων χορείας, ὡς καὶ τῶν εὐσεβῶν μελῶν τοῦ Χριστεπωνύμου ἡμῶν ποιμνίου. Καὶ τοῦτο, διότι τὰ σεπτὰ Ἡμῶν Ὀνομαστήρια δέν ἀφοροῦν εἰς τὴν ταπεινότητα Ἡμῶν μόνον, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὴν θεσμικὴν ιδιότητα τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς οὔσης τό ἐν τῷ κόσμῳ μυστικόν Σῶμα τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ.

Τιμῶντες τὴν μνήμην τῶν μαρτύρων τοῦ Χριστοῦ καὶ πάντων τῶν ἀγίων, ὧν τὴν ἐπωνυμίαν φέρομεν, τιμῶμεν κατ’ οὐσίαν τὴν ἐν Χριστῷ καὶ τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ Πνεύματι σωτήριον ἡμῶν παλιγγενεσίαν, ὡς κηρύττει ὁ θεῖος Παῦλος λέγων: «οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινίσεως Πνεύματος Ἁγίου, οὗ ἐξέχεεν ἐφ’ ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν» (Τίτ. 3, 5-6).

Καί ἡμεῖς μὲν ἐνεκεντρίσθημεν ἐν τῇ καλλιελαίῳ, δηλονότι τῇ Ἐκκλησίᾳ, τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ τῆς παλιγγενεσίας λουτροῦ, τούτέστιν τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος· οἱ δέ ἅγιοι μάρτυρες γενικώτερον καί οἱ τῆς ἐν Σεβαστείᾳ Λίμνης σήμερον τιμώμενοι Τεσσαράκοντα εἰδικώτερον, διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ αἵματος τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ.

Λέγομεν δέ τοῦτο, διότι ἡ ὑπό τῶν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, τῶν Πατριαρχῶν καί Προφητῶν αὐτοῦ προκηρυχθεῖσα Ἐκκλησία τῆς «τοῦ ἀγγέλου Μεγάλης Βουλήs» (Ἠσ. 9, 6) ἀνεγεννήθη καί ἀνεκαινίσθη διὰ τοῦ τιμίου αἵματος καί ὕδατος τοῦ ἐξελ-θόντος ἐκ τῆς νυγείσης πλευρᾶς τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν Σταυρωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὴν μαρτυρίαν ταύτην μαρτυρεῖ ὁ ἅγ. Ἰωάννης Εὐαγγελιστῆς καί ἐπιβεβαιοῖ ὁ ἡγιασμένος τόπος τοῦ Γολγοθᾶ, τοῦ ὁποῦ τὴν ἀληθινὴν ταύτην μαρτυρίαν καταγγέλλει καί εὐαγγελίζεται διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἡ χορεία τῶν λειτουργῶν καί διακονητῶν γενομένων Ἀγιοταφίτων Πατέρων μετὰ τοῦ Πατρός καί Ἡγουμένου αὐτῶν, τοῦ ἐκάστοτε διαδόχου ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, δηλονότι τοῦ Πατριάρχου τῆς ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ.

Ἰδού λοιπόν σήμερον τιμῶμεν καί γεραίρομεν τὴν μνήμην τοῦ ἐπωνύμου Ἡμῶν συμμάρτυρος τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων ἁγίου Θεοφίλου. Οὗτοι οἱ μακάριοι μάρτυρες διὰ πυρός καί ὕδατος διεληθόντες ἐπαξίως ἐκόμισαν τὴν θείαν δόξαν καί ἐθαυμαστώθησαν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Οἱ ἅγιοι οὗτοι Τεσσαράκοντα μάρτυρες μετὰ τοῦ συμμάρτυρος αὐτῶν ἁγίου Θεοφίλου, οἱ τὴν γῆν οὐρανῶσαντες, καί τὰ σύμπαντα φωτίσαντες, ἀλλὰ καί τῇ τρισυποστάτῳ Ἁγίᾳ Τριάδι παρεστῶτες πρεσβεύουν ὑπὲρ ἡμῶν.

Τοὺς ἁγίους τούτους Τεσσαράκοντα μάρτυρας, ὧν τὴν μνήμην τῆς ἐνδόξου ἀθλήσεως ἐπιτελοῦμεν, καί τὴν ὑπερευλογημένην Θεοτόκον ἀειπάρθενον Μαρίαν καί Μητέρα τοῦ Θεοῦ, τὴν καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ἱκετεύσωμεν δωρηθῆναι ἡμῖν τό μέγα ἔλεος καί ἐν εἰρήνῃ καταντῆσαι ἡμᾶς, εἰς τὴν τριήμερον Ἀνάστασιν τοῦ Θεοῦ καί Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἐπὶ δέ τούτοις, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας τοὺς συμπροσευχηθέντας μεθ' Ἡμῶν καί τοὺς τιμήσαντας τὴν ἐορτὴν ταύτην, δύναμιν τὴν ἐξ ὕψους, τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Τάφου, ὑπομονὴν καί πᾶσαν παρά Θεοῦ εὐλογίαν, ἐκφράζοντες θερμὰς εὐχαριστίας καί πρὸς τοὺς προσφωνήσαντας Ἡμᾶς, τόν Γέροντα Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντίνης κ. Ἀρίσταρχον, ὁμιλήσαντα ἐξ ὀνόματος τῶν μελῶν τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου καί τῆς Ἀγιοταφικῆς ἡμῶν Ἀδελφότητος, τόν Ἐκλαμπρότατον Γενικόν Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος κ. Χρῆστον Σοφιανόπουλον, τόν

Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην π. Ἀλέξανδρον, ἀντιπρόσωπον τῆς ἀδελφῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, διαβιβάσαντα Ἡμῖν τὰς εὐχὰς τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας κ.κ. Κυρίλλου, τόν Ὀσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην π. Θεόφιλον, ἀντιπρόσωπον τῆς ἀδελφῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας, διαβιβάσαντα Ἡμῖν τὰς εὐχὰς τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας κ.κ. Δανιήλ, τόν Ἱερώτατον Μητροπολίτην Ναζαρέτ κ. Κυριακόν, ὁμιλήσαντα ἐξ ὀνόματος τοῦ ποιμνίου ἡμῶν εἰς Ναζαρέτ, τόν Ἱερώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἰόππης κ. Δαμασκηνόν, ὁμιλήσαντα ἐξ ὀνόματος τοῦ ποιμνίου ἡμῶν εἰς Ἰόππην, τόν Ὀσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην π. Φιλόθεον, ὁμιλήσαντα ἐξ ὀνόματος τοῦ ποιμνίου Ἀκκρης – Πτολεμαΐδος, τόν Ὀσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Ἀριστόβουλον ἐξ ὀνόματος τῆς νεοσυστάτου Κοινότητος Beersheba, τόν Αἰδεσιμώτατον π. Φάραχ Μπαντούρ, ὁμιλήσαντα ἐξ ὀνόματος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, τόν Σχολάρχην τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν Σχολῆς Ὀσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Ματθαῖον, τὴν διδασκάλισσαν τῆς Σχολῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἐρίτιμον κ. Χρυσὴν Τριανταφυλλάκην καὶ ἅπαντας τοὺς μετασχόντας εἰς τὸν ἐορτασμόν τοῦτον. Εἰς ὑγιεῖαν πάντων ὑμῶν!”

Τὴν μεσημβρίαν ἠκολούθησε ἐόρτιος νηστήσιμος μοναστηριακὴ Τράπεζα.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

IN MEMORIAM

- Λόγος ἐξόδιος εἰς τὸν ἀείμνηστον Μητροπολίτην Πριγκηποννήσων Ἰάκωβον, τὸν ἀπὸ Λαοδικείας, ποιηθεὶς καὶ ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ Γρηγορίου διακόνου, Ὑπογραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου (Ἐν Πριγκήπῳ, τῇ 31ῃ Μαρτίου 2018)

”Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες σήμερον καὶ αὔριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἓνα καὶ ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν· οἷτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; ἀτμὶς γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ καὶ ἀφανιζομένη· (Ἰακ. δ', 13-14)

Παναγιώτατε Δέσποτα, Πενθηφόρε καὶ Ἱερεῖ τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων Σύλλογε, Ἐντιμολογιώτατοι Ἄρχοντες Ὀφφικιάλιοι τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, Ἐντιμότατοι τοπικοὶ Ἄρχοντες, Ἀπορφανισθεῖσα κατὰ τὰς ἐρατεινάς νήσους Ἐκκλησία, ὃ τε κλῆρος καὶ ὁ λαός,

Τὰς πρώτας πρωινὰς ὥρας τῆς παρελθούσης Τετράδος ὁ τῆς Προποντίδος ἔξαρχος καὶ τῶν Πριγκηποννήσων ποιμὴν, Ἰάκωβος φημί ὁ Ἀρχιερεὺς, ἐξεπλήρωσε τὸ κοινὸν τοῦ ἐπιγείου βίου χρέος Λάζαρον μιμούμενος τὸν Τετράδι τῆς αὐτῆς ἐβδομάδος τὸ πρῶτον θανόντα. Καὶ ἤδη ἡ μακαρία αὐτοῦ ψυχὴ, χωρισθεῖσα ἐκ τοῦ σώματος, τῷ ὄντι πνοὴ Θεοῦ, βαδίζει ὁδὸν μακαριωτάτην, πορευομένη πρὸς τὸν Θρόνον τοῦ Δικαίου Κριτοῦ.

Καὶ σήμερον, τεταρταῖος ὁ Σεβασμιώτατος νεκρὸς οὐκ ὄζει ἀλλὰ περιβάλλεται ὑπὸ νεφελῶν τιμίου θυμιάματος. Οὐκ αἰσθάνεται τὴν τρομακτικὴν μοναχικότητα τοῦ θανάτου ἀλλ' εὐρίσκεται κυκλούμενος ὑπὸ τῶν πολλῶν κατὰ πνεῦμα ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἐνώπιον τῆς ζωσῆς καὶ ἐμψύχου εἰκόνας Χριστοῦ δηλονότι ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Του καὶ Πατριάρχου πάντων ἡμῶν καὶ τῶν περὶ Αὐτὸν ἁγίων Ἀρχιερέων. Οὐ φοβεῖται ἀλλὰ ταῖς εὐχαῖς καὶ δεήσεσιν πάντων, ἔλεος ἐκζητεῖ ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως.

Σήμερον ὁ μακαριστὸς Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων Ἰάκωβος, σιωπηλός, βιοῖ τὴν κοινὴν εἰμαρμένην τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, μετὰ τὴν ἐξ Ἐδέμ ἐξορίαν, τὸν Θάνατον οὐτίνος τί εἶναι τὸ προκαλούμενον δεινόν; Τοῦτο τὸ δεινὸν οὐκ ἐστὶ ἄλλον παρ' ὁ χωρισμὸς, ἡ διακοπὴ κοινωνίας τοῦ ἐνὸς προσώπου μετὰ τοῦ ἐτέρου, τοῦ ἀδελφοῦ ἐξ ἀδελφοῦ. Μέγα δεινὸν ὁ Θάνατος! Θρηνήσωμεν πάντες ἐπὶ τῇ ἐπελεύσει αὐτοῦ. Καὶ διατὶ θρηνήσωμεν; Θρηνήσωμεν οὐχὶ ἐγωιστικῶς δι' ἡμᾶς, οἵτινες εὐηργετούμεθα πολλαπλῶς ἐκ τῆς ἐπὶ γῆς παρουσίας τοῦ ἀνθρώπου ἡμῶν, οὔτε καὶ δι' ἐκεῖνον ὡς τάχα εἰς τόπον ἀφανῆ καὶ ἄγνωστον μεταβαίνοντα, ἀλλ' ἀμὴν λέγω ὑμῖν θρηνήσωμεν διὰ τὴν ἀποστέρησιν τῆς κοινωνικῆς συναναστροφῆς τῶν βλεμμάτων, τῶν λόγων, τῶν ἔργων, τῶν φρονημάτων, τῶν ιδεῶν, τῶν προσώπων. Θρηνήσωμεν ἐνώπιον τοῦ Μυστηρίου τοῦ Θανάτου ὅστις Θάνατος οἶδε ὡς ἐχθρὸς φέρεσθαι ἐναντίον τοῦ πλάσματος τοῦ Κοινωνικοῦ Θεοῦ, ὡς πολέμιος τοῦ κάλλους καὶ τῆς εὐπρεπείας, ὡς ἀντίδικος τοῦ ἀγαθοῦ.

Ἄλλ' ὦ τῆς ἀφάτου φιλανθρωπίας τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ! Ὡ τῆς ἀνεξικακίας καὶ αὐτοαγάπης! Ἐπέτρεψεν ὁ Δημιουργὸς τὴν εἴσοδον τῆς ἁμαρτίας καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας τὴν τοῦ Θανάτου τοιαύτην πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἵνα μὴ τὸ κακὸν ἀθάνατον γένηται! Λίαν καλῶς πλάσας τὸν ἀνθρωπον, κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν Αὐτοῦ, ἔκρινεν ὡς εὐεργεσίαν ἀληθινὴν τὴν χρῆσιν τοῦ κατ' ἀνθρωπίνην ἐπιλογὴν συνοδεύοντος τῇ ἁμαρτίᾳ Θανάτου διὰ νὰ μὴ ἀφθαρτίσῃ μαζὺ μὲ τὸν ἀνθρωπον καὶ τὸ κακόν. Οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὑπὸ τῆς Πανσόφου Προνοίας Αὐτοῦ καιρῷ τῷ δέοντι ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἵνα διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ Θανάτου τουτ' ἐστὶν τὸ διάβολον καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φοβῶ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας." (Εβρ. β', 14-15)

Διὰ τοῦτο καὶ οἱ πιστεύοντες εἰς Χριστὸν, τὴν Μόνην καὶ Μίαν καὶ ἀνεπανάληπτον, ἐρῶ καὶ ὁμολογήσω, Ἀλήθειαν, Ἐκείνου ἀναστάντος, πλέον οὐκ ἀποθνήσκουν ἀλλὰ καθεύδουν. Καθεύδουν καὶ αὕτη ἡ πίστις των σώσει αὐτοὺς ὅπως μὴ εἰδότες τὴν πληρότητα τοῦ λόγου τότε, ὠμολόγησαν εἰς τὸν Διδάσκαλον οἱ Μαθηταὶ διὰ Λάζαρον. Κοιμῶνται καὶ ἀναμένουν τὸν ἐρχόμενον Κύριον Ὅστις ὡς ἔσχατον ἐχθρὸν καταργήσει τὸν Θάνατον ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως. Μέχρις ἐκείνης τῆς Κυριακῆς, ὅμως, ἡμέρας ἡμεῖς οἱ περιλειπόμενοι, οἱ ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου συνασσομένοι δεήσεις καὶ ἱκεσίας ἀναιμάκτους προσενέγκωμεν τῷ Δικαίῳ καὶ ἀδεκάστῳ Κριτῇ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν προσφιλῶν ἡμῶν νεκρῶν.

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, εἰς τὸ Φανάριον, εἰς τὸν Κρανίου μαρτυρικὸν τόπον, γλυκὺ καὶ ἰλαρὸν φέγγει, ὑπὸ τὰς Πανσέπτους αὐτοῦ στέγας, τὸ τῆς Ἀναστάσεως ἀνέσπερον φῶς εἰς τὴν ἀκοίμητον κανδηλα. Ἐγὼ τὸ Φανάριον ἐκ τοῦ πολλάκις οὐχὶ εἰρηνικοῦ τέλους τῶν τέκνων του φιλοσοφεῖν τὸν Θάνατον καὶ τὰ περὶ τὸν Θάνατον μετὰ τῆς ὑψίστης καὶ ἀρίστης φιλοσοφίας τῆς ὑπὸ τῶν Πατέρων ἡμῶν, τῶν καθ' ἑκάστην γενεὰν καὶ γενεὰν λειτουργῶν αὐτοῦ δηλαδὴ φιλοσοφεῖν μετὰ τῆς ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐλπίδος. Καὶ οὕτω ὁ Θάνατος, ὁ βαθὺς ὕπνος τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, συνυπάρχει ἀφανῶς εἰς τὴν καθημερινότητα τοῦ Φαναρίου οὐχὶ ὡς ξένος ἀλλ' ὡς ὁ πρὸς τὸν Μέγαν ξένον, τὸν Ἐσταυρωμένον καὶ Ἀναστάντα ἄγων διὰ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ. Ἐμάθομεν καὶ μαθάνομεν ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Αὐλῇ, ἐν τῷ παλλαδίῳ τούτῳ τῶν κατὰ Χριστὸν ἀγνωοθεσιῶν, ὅπως βλέπωμεν ὀπισθεν τοῦ σκότους τοῦ Θανάτου τὸ Φῶς τῆς Ἀναστάσεως, εἰς τὴν σιωπὴν του νὰ ἀκροώμεθα τὸ "Δεῦτε πρὸς με", εἰς τὴν λύπην του ὅπως ἐντοπιζώμεν τὸν Παράδεισον, εἰς τὴν ἀπελπισίαν τοῦ τὸ "Ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι", εἰς τὴν ἀκοινωνησίαν του τὴν εὐλογημένην Βασιλείαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἰς τοῦτο τὸ ἀρράγως Ὁρθόδοξον φρόνημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἔζησε καὶ ἀνετράφη καὶ ἠνδρώθη ὁ προκείμενος νεκρὸς Ποιμενάρχης. Υἱὸς τῶν ἐπιφανῶν Ἰωάννου Σωφρονιάδου τοῦ Καππαδόκου καὶ Θεοπούλας Θαλῆ τῆς Νεοχωρίτιδος, ὁ κατὰ κόσμον Χαραλάμπης Σωφρονιάδης ἐγεννήθη ἐν τῇ συνοικίᾳ Φερίκιοι τῆς Πόλεως ἡμῶν τῇ 14ῃ Μαρτίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1947.

Διακούσας τὰ πρῶτα θύραθεν γράμματα εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον τοῦ Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου καὶ εἶτα εἰς τὸ Ζωγράφειον Λύκειον, εἰσήχθη εἰς τὸ φυτώριον τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος Θεολογικῆς σκέψεως, εἰς τὴν κατὰ τὴν πλησιόχωρον Χάλκην γεραρὰν Θεολογικὴν Σχολὴν ἐξ ἧς ἀπεφοίτησεν ἐν ἔτει 1970 ὑποβαλὼν τὴν ἐναίσιμον ἐπὶ πτυχίῳ ἐργασίαν ὑπὸ τὸ θέμα: "Σχέσεις Ὁρθοδόξου καὶ Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸν Κ' αἰῶνα". Κατὰ τὸ

τελευταῖον ἔτος τῶν σπουδῶν αὐτοῦ ὑπήκουσεν εἰς τὸ κέλευσμα τοῦ Κυρίου καὶ ἦρε τὸν προσωπικὸν αὐτοῦ Σταυρὸν χειροτονηθεὶς εἰς διάκονον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τοῦ ἔτους 1969 εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίας Παρασκευῆς Ἄνω Νέας Σμύρνης ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς Σχολάρχου αὐτοῦ Μητροπολίτου Σταυρουπόλεως Μαξίμου λαβὼν τὸ ἀποστολικὸν ὄνομα Ἰάκωβος πρὸς τιμὴν τοῦ γέροντός του ἀειμνήστου Μητροπολίτου Ἰκονίου Ἰακώβου ὑπηρετήσας ἄχρι τῆς περατώσεως τῶν σπουδῶν αὐτοῦ εἰς τὸν ναὸν τῆς σχολῆς ἀλλὰ καὶ εἰς ἑτέρους ναοὺς τῆς Πόλεως.

Ἀκολούθως, ὡς Θεολόγος κληρικός, προσελήφθη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς εὐκλεοῦς Πατριαρχείας Ἀθηναγόρου τοῦ ἀοιδίμου Προκατόχου τῆς Ὑμετέρας Σεπτῆς Κορυφῆς, τοῦ ὄραματιστοῦ Προκαθημένου, εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Αὐλὴν τὸ ἔτος 1970 ἔνθα καὶ ὑπηρετήσεν ὡς Πατριαρχικὸς διάκονος καὶ εἰσηγητὴς τοῦ Πατριάρχου. Θεία Προνοία ἡ Ἐκκλησία ἀξιοποίησε λίαν συντόμως τὸν διάκονον Ἰάκωβον διορίσασα αὐτὸν ὡς Κωδικογράφον καὶ μεθ' ἑν ἔτος, τὸ 1974, ὡς ὑπογραμματέα τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀναθέσασα αὐτῷ, συναφῶς, καὶ τὰς γραμματείας διαφόρων συνοδικῶν ἐπιτροπῶν. Τὴν 28ην Φεβρουαρίου 1984 προήχθη εἰς ἀρχιγραμματέα τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου χειροτονηθεὶς εἰς πρεσβύτερον ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου καὶ πάλιν Προκατόχου τῆς Ὑμετέρας Θεοστέπτου Κορυφῆς Δημητρίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, "τοῦ πραέος καὶ ταπεινοῦ τῆ καρδία", τῆ 11η Μαρτίου κατὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας. Μετὰ τριετίαν ἐξελέγη τιτουλάριος Μητροπολίτης τῆς ἀποκαλυπτικῆς Λαοδικείας τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1987, εἰς τὰς 19, καὶ ἐχειροτονήθη εἰς ἐπίσκοπον κατὰ τὴν Μεγάλην Δεσποτικὴν Ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων ὑπὸ τοῦ ἰδίου Πατριάρχου συμπαρασταθέντος ὑπὸ πλειάδος ἀρχιερέων. Προήχθη δὲ εἰς ἑν ἐνεργεῖα Μητροπολίτην τῆ 13η Ὀκτωβρίου 1994. Τῷ ἀνετέθη ἡ ἐποπτεία τῆς περιφερείας Φαναρίου-Κερατίου Κόλπου καὶ ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1973 ὠρίσθη, τῆ πρόφρονι ἀδείᾳ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἀντιπρόσωπος καὶ Πρόεδρος τοῦ Σιναΐτικοῦ Μετοχίου ἐν Φαναρίῳ. Κατὰ τὰ πεντεκαίδεκα ἔτη τῆς ἐποπτείας αὐτοῦ συνέβαλε εἰς τὴν ἀνακαίνισιν τῶν ναῶν τῆς περιφερείας αὐτοῦ καὶ τῶν παρακειμένων αὐτοῖς κτισμάτων ἐπιδείξας ἐκ παραλλήλου μεγάλην φιλανθρωπικὴν δραστηριότητα.

Τῆ 25η Ἰουνίου 2002 μετετέθη εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν ταύτην τῶν Πριγκηποννήσων ἐνθρονισθεὶς εἰς τὴν ἐνταῦθα καθέδραν αὐτῆς τῆ 13η Ἰουλίου τοῦ ἰδίου ἔτους. Εἰς τὴν Ἱερὰν νησιωτικὴν ὀλκάδα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τὸσον ὁ περικαλλὴς τοῦτος ναὸς ὅσον καὶ ὁ τῆς Παναγίας ἀλλὰ καὶ ὁ Προδρομικὸς τῆς Ἀντιγόνης καὶ τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον ἐγνώρισαν τὸ ἀνακαινιστικὸν πνεῦμα τοῦ στοργικοῦ Ἱεράρχου. Ὁ ἀείμνηστος δεσπότης, κατὰ τὰ ἔτη τῆς διακονίας αὐτοῦ, ἠργάσθη καὶ συμμετέσχεν ὡς μέλος πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀποστολῶν καὶ ἐξαρχιῶν, κατέλιπε δὲ καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, σπουδαῖον συγγραφικὸν ἔργον τιμηθεὶς προσφάτως ὑπὸ τοῦ Δημοκριτείου

Πανεπιστημίου Θράκης ὡς ἐπίτιμος διδάκτωρ αὐτοῦ. Χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ γραφέν ὑπὸ τοῦ ἀποθανόντος Καθηγητοῦ Εὐσταθίου Ἀρσενιάδου ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐνθρόνισιν αὐτοῦ εἰς τὰς νήσους:

«Ὁ Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων Ἰάκωβος διακρίνεται γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πιστότητά του πρὸς τὴν Ἐκκλησία, γιὰ τοὺς ἀπλοὺς τρόπους, γιὰ τὴν ἀφιλοχρηματία του. Εἶναι ἀξιοπρεπής, κοινωνικός, ἀριστοκράτης, λάτρης τοῦ ὠραίου καὶ τοῦ εὐπρεποῦς, τὸ ἔμφυτο αὐτὸ χάρισμά του τὸ ἀπέδειξε μὲ τὴν ἀνακαίνισι ὄλων τῶν ναῶν τοῦ Κερατίου Κόλπου, ὅπου γιὰ μιὰ δεκαπενταετία ὑπῆρξε Ἐπόπτης τῆς περιοχῆς, τῆς Παλαιᾶς Πόλης. Προσδοκοῦμε ὅτι θὰ προσφέρῃ πολλὰ καὶ στὰ Πριγκηπόννησα μὲ τὰ προσόντα καὶ μὲ τὴν ἐργατικότητά του." Καὶ τοῦτ' ἀληθῶς εἶρηκε.

Πενθοῦσα ποιμνη Χριστοῦ,

Ὅρωσα ἄφωνον καὶ ἄπνουν ἐν μέσῳ σου τοιοῦτον Ποιμενάρχην δικαίως ρῆξον καὶ βόησον! ὦ θανατόπληκτος ὀμήγυρις! Κλαύσατε, οὐκούν, αἱ Κοινότητες τὸν συνετὸν οἰακοστρόφον, αἱ φιλόπτωχοι Ἀδελφότητες τὸν γενναϊόδωρον συμπαραστάτην, οἱ πένητες τὸν κουφιστὴν, οἱ ποιμένες τὸν σπλαχνικὸν ἀρχιποίμενα, ὁ λαὸς τὸν ἀκλόνητον συμπαραστάτην, οἱ Χριστιανοὶ τὸν στοργικὸν πατέρα, οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν εὐγενῆ ἄρχοντα, τὰ πνευματικὰ τέκνα τὸν διακριτικὸν Γέροντα, τὰ θυσιαστήρια τὸν ἱεροπρεπῆ λειτουργόν, τὸ Σύνθρονον τὸν θεωρητικὸν Ἱεράρχην, αἱ νῆσοι τὸ πέλαγος τῆς ἀκατηγορησίας. Ἄλλὰ γε σὺν πᾶσι τούτοις, κλαύσατε καὶ ἡ ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ Σεβασμία Ἱεραρχία τοῦ Θρόνου, προκαθημένης τῆς Ὑμετέρας Θεοφυλάκτου Παναγιότητος, τὸν πιστὸν ἀδελφόν, οἱ φίλοι τὸν γνήσιον φίλον, οἱ συγγενεῖς τὸν φίλιστον οἰκεῖον, ἡ ὁμογένεια τὸ εὐάνδρον ἀνάστημα, ἡ Πατριαρχικὴ Αὐλὴ τὸν παλαιὸν ὁμογάλακτον καὶ τὸν διηγητὴν φαναριωτικῶν περιστατικῶν καὶ ἀναμνήσεων, ἡ Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ τὸν ἐκ τῶν τελευταίων πρὸ τῆς σιγῆς αὐτῆς ἀπόφοιτον, οἱ πάντες τὸν ἐν ταπεινώσει τὰ πάντα γεγονότα κατὰ τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν.

Πλὴν κλαῦσον μετ' ἐλπίδος, κλαῦσον μετὰ τῆς προσδοκίας τῆς κοινῆς Ἀναστάσεως τῆς κατὰ σήμερον πιστουμένης καὶ πανηγυριζομένης.

Σεπτὲ καὶ πολὺκλαυστε νεκρέ,

Ὁ μὴν Μάρτιος ἐστάθη διὰ τὴν προσωπικὴν σου ἱστορίαν μὴν τῆς γεννήσεως εἰς τοῦτον τὸν μάταιον κόσμον ἀλλὰ καὶ μὴν τῆς ἀναγεννήσεώς σου εἰς τὴν ἄληκτον οὐρανοπολίτιδα πραγματικότητα. Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, κατὰ τὴν ἐσχάτην ἡμέραν αὐτοῦ τοῦ μηνός, ἐν βαθυτάτῃ ὀδύνη πλὴν ἐν ἀποκαραδοκίᾳ τοῦ θείου ἐλέους προπέμπει σέ, τὸ ἐκλεκτὸν στέλεχος Αὐτῆς, εἰς τὴν Ἀλήθειαν καὶ τὴν Δικαιοσύνην τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ.

Τὴν σιγὴν τοῦ Κοιμητηρίου τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, ὅπου ἐντὸς ὀλίγου κατατεθῆσεται ὡς σπόρος κρύπτων ζωὴν τὸ πολλὰ παθὸν ὑπὸ τῆς ἀσθενείας καὶ ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερωσύνης δυναμικὴν σῶμα σου, πλησίον τῶν ἀειμνήστων προκατόχων σου, διακόψει ὁ ἦχος ἐκ τοῦ Δεσποτικοῦ κελεύσματος:

"Ἴδου ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ." (Ἀποκ.γ', 20)

Δειπνήσαις μετὰ τοῦ Μόνου Ἀρχιερέως Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αἰμύνηστε Ἱεράρχα, καὶ εἶη ἡ μνήμη σου αἰωνία καὶ ἄληστος. Γένοιτο.